

Skovlandbrug skaber liv i marken

Levende hegn omkring landbrugsjord har markant positiv effekt på antal og diversitet af bestøvende insekter og fugle.

Af Laura Attrup Bille og Janni Granger, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Foreløbige resultater fra forskningsprojektet BEAT viser, at der er 40 pct. flere bestøvende insekter 2 meter fra de levende hegn end 50 meter derfra. Der er registreret flest bestøvende insekter, hvor urtevegetationen ved hegnet var mest varieret. Urtevegetationen har altså en væsentlig betydning for det antal insekter, læhegnet kan understøtte, som kan være til gavn for afgrøden.

Fugle finder føde og ly

Effekten på fuglearter er også tydelig, og især om efteråret er der registreret mange fugle i hegnene, da der her er føde at finde. De fleste registrerede fuglearter befandt sig kun i hegnene, færre både i hegnene og på marken, og få kun på marken. En del af arterne er kendte for at regulere insekter, som er skadedyr om sommeren.

Levende hegn giver læ, skjul og føde og bliver benyttet som helle, hvorfra fuglene flyver ud på marken for at fouragere.

Resultaterne understreger, at diversiteten af fugle i landbrugsområder øges markant, når der er uforstyrrede levesteder som levende hegn i og omkring markerne.

Uforstyrrede levesteder som levende hegn øger markant diversiteten af fugle i landbrugsområder.

Et stabilt refugium for regnorme

Forekomsten af regnorme og arbuskulære mykorrhizasvampe (AMS) afhænger af afgrøden og jordbearbejdningen.

Første år af prøvetagningerne blev der dyrket kløvergræs på 3. år, og antallet af regnorme og AMS var højere i marken end i hegnet. Året efter blev der dyrket kartofler, og regnorme og AMS var mere talrige i hegnene.

Det tyder på, at hegnet fungerer

Foto: Trine Schwemingsen

Der er 40 pct. flere bestøvende insekter to meter fra hegnet end 50 meter derfra. Det skyldes især et høje antal af svirrefluer. Svirrefluernes larver er kendt for at kunne regulere forskellige skadedyr, bl.a. bladlus.

som et stabilt refugium, når der er forstyrrelser i marken.

Hele systemet skal tænkes sammen

De foreløbige resultater fra projektet viser, at skovlandbrug har potentiale for at skabe mere liv i marken.

Skal skovlandbrug levere vigtige tjenester til landbruget, f.eks. bestøvning, skadedyrsregulering og bedre jordsundhed, skal dyrkningssystemet designes og drives, så der er synergi mellem levende hegn, vegetation og markdrift.

Forskere sætter tal på skovlandbrug

Forskningsprojektet BEAT måler effekten af levende hegn på bl.a. bestøvende insekter, fugle, regnorme, kulstofbinding og jordsundhed. Ved Gram Slot tager forskere fra Aarhus Universitet prøver henholdsvis 0, 2, 5 og 50 meter fra levende hegn for at se på effekterne.

BEAT - Biodiversitet og økosystemfunktioner i skovlandbrugssystemer - er en del af Organic RDD-programmet, som koordineres af ICROFS i samarbejde med Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, og er støttet af Fonden for Økologisk Landbrug.

Fonden for økologisk landbrug

Foto: Sabine Ravnkov

Læhegnene ved Gram Slot giver forskerne et indblik i, hvad skovlandbrug kan betyde for biodiversitet og vigtige økosystemtjenester.